

**Kort erinran till en god barn-uppfostran :
wälment framställd af en gammal qvinna vid
64 års ålder, tillegnad unga hustrur...samt
Hvadmenniskans själ är.**

Carlshamn
1865.

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> eller boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Under
Main
(13)

-1865-

Kungl. biblioteket

0 0000 000096170

tim

Kort Erinnan

till en god

Barn-Appfostran.

Wälment framställd

af en gammal Qwinna wid 64 års
ålder.

Tillegnad

unga Hustrur,

till warning för den i syndafallet förderf=
wade naturkärlekens stora bedrägeri.

Samt

Swad Menniskans Själ är.

~~~~~
Carlshamn, 1865,
tryckt hos J. M. Stenbeck,
och på dess förlag.

Handwritten text at the top of the page, appearing to be a title or header, possibly including the name of the institution or the date.

Second line of handwritten text, likely a subtitle or a specific reference.

Third line of handwritten text, possibly a date or a specific location.

Fourth line of handwritten text, continuing the main body of the document.

Fifth line of handwritten text, possibly a signature or a specific note.

Sixth line of handwritten text, likely a closing or a reference.

Seventh line of handwritten text, possibly a date or a specific location.

tu
Dr
D
sten
elle
den
tas,
äldr
bar
flest
färl
den
drav
akta
än
hwi
på
fost
en f
dera
heter
litet
och
en d
är f

Galenskap är i barnets hjerta; men
tuftans ris drifwer den långt ifrå det.
Ordspr. 22: 15.

Det gifwes ingen större skada för Christenheten, än barn-uppsostrens försummande, eller en oriktig behandling dermed. Skall den nu förfallna Christenheten åter upprättas, så måste i sanning begynnas på ett föräldrarnas bättre och christligare tänkesätt med barnens behandling, än nu dagligen af de flesta sker; ty nu har den förderfwade naturkärleken så kraftigt förblindat och utplånat den sanna och christliga kärleken hos föräldrarna till sina barn, att de nu långt meraakta och wårda sina barns kroppar och kött, än deras oskattbara och odödliga själar, för hwilka de hafwa största answaret hos Gud på den yttersta dagen, då en uraktlåten uppsostren, med tuft och förmaning, ländertill en stor fördömmelse, i synnerhet för de första deras lefnadsår, eller de första tio åren. Det heter i Bibeln: **Slå ditt barn, medan det litet är; på det det ej skall wara halsstyft, och dig olydigt.** Syr. 30: 12. Barn äro en dyrbar gåfwa, och en ewighetskatt, som är föräldrarna af Gud anförtrodd, och be-

falld att förwara emot den onda och förderfwade naturen och ondskans utbrott, genom aga, undervisning och lärdom, efter Guds ord och ordning, hwilket måste noga iakttagas och med allwarlig bön till Gud sättas i främsta rummet till en rätt och god barn=uppfostran. Det första man märker barnets egenwilja, som efter naturen alltid är ond, och wisar sig i åthäfwor och argghet det första lefnadsåret, då måste genast agan och riset begagnas, för att implanta den barnsliga fruktan, som Bibeln omtalar, och för att göra barnet ödmjukt till sinnet och böja deß egenwilja till en underdånig lydnad, som eljest aldrig sker; ty med låckande och smel, eller beröm, blifwer aldrig någon ödmjukhet, men wäl högmod och sturskhet, ej heller någon beständig lydnad eller denna af Gud fordrade barnsliga fruktan. Men derföre, att föräldrarna ej sätta, med aga, uti barnen denna ödmjukheten, beständiga lydnaden och barnsliga fruktan, så göra de, owetande, både föräldrarna och Gud emot; och allt detta på föräldrarnas dryga ansvar, som trott sig älskat sina barn, men warit förblindade af naturkärlekens efterlåtenhet uti hwad godt och rätt är. Föräldrarnas aga, och synnerligast modrens, som alltid är i

umgånge med barnen, bör alltid göra barnen så rädda och fruktande, att de ingenting våga göra utan uppmärksamhet, om det är modren till nöjes eller icke. Den moder eller fader, som ej håller sina barn till en sådan lydriad, den älskar barnen med den falska och förwända naturkärleken blott till kroppen, och med detsamma mördar han själen, i Guds ögon, efter djefwulens wilja, som har förderfwat vår natur i syndafallet. Den sitt ris spar, han hatar sitt barn, heter det; men den som det kårt hafwer, han näpfer det i tid, Ordspr. 13: 24. Detta tror icke naturkärleken; det är för honom en galenskap, som han ej will tro. Derföre tror han heldre djefwulen än Gud, och låter barnet lefwa fritt efter sin förderfwade natur och djefwulen till behag, hwilket hwar dagliga lefwernet nog samt wisar, då det med Guds ords synglas rätteligen betraktas. Det förut omnämnda bibel=ordet: "i tid," skall lära oss, att då tuktan behöfs, får hon ej med efterlåtenhet försummas. Men naturkärleken ser sällan något behof dertill, förrän det är för sent, utan då arghet drifwer dertill, som alltid är skadlig och werkar ondt med sig. Efter andra, tredje eller högst fjerde årets ålder kommer tuktan för sent, och

verkar merändels förbittring, men sällan någon förbättring.

Allt äga bör ske med en allvarlig bön till Gud om välsignelse till en god verkan på barnets hjerta till förbättring; men aldrig äga barnet med eller i arghet och wrede, som alltid har ondt med sig wid alla tillfällen. Den rena och sanna christliga kärleken, som finnes hos rätta och sanna Christna, den tänker aldrig något ondt eller argt. Derföre, de föräldrar, som hafwa någon sådan rätt kärlek till sina barn, de tillåta aldrig arghet och egenvilja vara rådande i sina barns hjertan; utan, så ofta de märka något sådant hos dem, taga de till riset, under förmaning till barnet och bön till Gud, och dermed utdrifwa de ondskan och implanta den sanna ödmjukheten i barnets hjerta, som alltid är både Gud och menniskor behaglig, och winner nåd för både tiden och ewigheten.

För en af Guds ord upplyst menniska är det alldeles rysligt att se, huru mödrar och föräldrar nu för tiden äro af naturkärleken så förblindade, att de utan en christelig medömkan kunna se sina barn i djefwulens flor skakas så hårdt, att hela deras spåda kropp darrar och skälfrer af arghet

och
wet
kas
leda
non
de
i fi
kärle
ett
fräl
och
heter
både
att
att
Post
synd
ter
ty d
hon
hag,
och
förbö
kärle
All
liga

och egenwilja; ändock de af Guds heliga ord weta, att ingen arghet eller ondskas förorsakas eller kommer af Gud, utan att det således är djefwulen, som, genom den af honom förderfwade naturen, regerar barnet både till kropp och själ; och ändå kunna de, i sin förwillelse, wara så obarmhertiga och kärlekslösa emot sina barn, att de ej, med ett skarpt ris på barnet och bön till Gud, frälsa det från djefwulens klor och högmöd, och derjemte implanta den christliga ödmjukheten i barnets hjerta, efter skyldigheten emot både Gud och barnet. Åro barnen wana att lyda, så behöfwes sällan riset; men för att bringa dem till lydriad måste det nyttjas.

En af våra Kyrkolärare *) säger i sin Postilla, att det är på långt när ej så stor synd i Guds ögon, om en moder strax efter födelsen krossar hufwudet på sitt barn; ty då dödar hon blott kroppen. Men låter hon det lefwä utan äga, djefwulen till behag, då mördar och dräper hon både kropp och själ, och gör sig derigenom sjudubbelt förbömmelsewärd med sin ochristliga kärlek, hwarmed hon trott sig älskat sitt barn. All äga måste lämpas efter barnens naturliga sinnelag och böjelser, så att man ej är

*) Binderot.

för skarp eller sträng emot de blödigas och klenmodiga, men ej heller bewisar de hårda och stridsinta någon skonsam efterlåtenhet, förrän modet faller till en sann ödmjukhet och lydriad; ty annars blifwa de wärre än förut, om de få råda. Här födas inga wälartade barn, icke ett enda; men alla låta aga sig till lydiga, då det sker i Guds namn och till hans äras befrämjande. Men som ofta beklagligen sker och höres, att ogudaktiga föräldrar i arghet och wrede taga till agan, med rifet i handen och djefwulen på tungan och i hjertat, och dermed piffa de en djefwul utur sig inuti barnet, så att det blifwer wärre än förut, och sedan säga de, att det låter intet aga sig, huru mycket jag än slår det. Men sådan aga bär också sin frukt; ty barnen likna den guden de wid agan åkallat.

Då barnen wisa lättwillig lydriad, bör man alltid umgås med dem kärligt, så att de ej äro blyga och modsälda för att tala, fråga och säga hwad de wilja utan fruktan, alltid swara dem på hwad de wilja och aldrig snäsa dem, utan blott då, när de wisa omwilja wid att lyda; då måste strängheten begagnas. Det är endast för olydnaden de skola wara rädda, för att bibehålla dem öde-

mjuka i sinnet, eljest blifwa de snart styfsinta och stolta, efter den onda naturens art. Man bör alltid vara rädd och noga att ej göra barnen på något sätt någon orätt; ty just dermed lärer man dem att göra orätt; medan de äro små ej taga något, som ett af dem fått såsom sin tillhörighet, och lemna ett af de andra eller minsta barnet, ej heller låta dem taga något ifrån hwarandra wäldsam, icke heller widröra någon ting, hwad de se, utan lof; ty då äro de på allt hwad de se utan försyn, både hemma och borta, till föräldrarnas skam, som wanligen ofta sker. De barn, som agas till en bestämd lydnad, de äro merändels alltid muntra och glada; ty då de ej få hwad de begära, äro de wana att låta sig nöja med att lyda, och gå förnöjda ändå. Men de barn, som äro wana att få hwad och huru de wilja, de blifwa aldrig nöjda och hafwa sällan någon glad och förnöjsam stund; och om det någon gång sker, så är den ganska kort; ty de weta ingen gräns för sina begär och kunna således ej förnöjas länge tillifars.

Det är förunderligt, att en moder, som har så mycket besvär, wakande och sömnlösa nätter för sina barn, will låta sig nöja med

deras olydnad och förakt, och låta dem i arghet riswa och slå sig i ansigtet och mot sig wisa hån och förakt i hwarjehanda åtbörder, ja, äfwen i ord, sedan de kunna något tala; och detta, eller sådant, låter mången moder nöja sig med, till tacksamhet för alla sina omsorger och mödor, som hon har för sitt barn, ändock det beror blott på hennes egen fria wilja att sådant sker henne, och alldeles intet på barnen; ty då hon ej tuktar och lärer dem bättre, är det hennes egen synd som straffar sig sjelf på henne genast, och mången gång widare framdeles på sena ålderdomen får hon erfara sin fordnas dårskap med all rätt. Ja, edra omsorger, mödor och omkostnader för deras kroppar skola fördömma eder, emedan I hafwen försummat deras dyrt köpta själar; och om edra barn blifwa törnen på eder framtida wäg, så hafwen I, igenom wården, sjelfwe planterat det, då I försummat eder skyldiga pligt att uppfostra dem efter Guds råd och wilja; utan gjort efter edert eget tycke, råd och wilja.

Betänken, hwilken frid I kunnen hafwa, om I troget wården edra barn efter Guds råd och bud; om I icke lyckens deruti, så hafwen I ändå friat eder själ, och

hafwen frid för edert samwete; men om det lyckas för eder deruti, då blifwer eder glädje outfäglig genom deras kärlek och deras uppfyllande af edra behofwer på ålderdomen. Men den största glädjen blifwer ändå, när du kan säga: Herre, fi här är jag, och barnen, dem du mig gifwit hafwer, och får sedan lefwa i ewig och oförd frid och fröjd med dem.

Jag har med stor glädje och wälsignelse fjelf rönt sanningen, frukten och wälsignelsen af hwad jag här tecknat, både på mig fjelf och mina barn, då jag nu framlefwat en hög ålder och är moder åt sex barn, mig af Gud gifna, som ännu lefwa och äro min ålderdoms stöd och skydd, med all sin förmåga, utan något knot eller misnöje, ändå jag aldrig haft eller har någon jordisk egendom att gifwa dem; men ser ändå med glädje Gjerde Budets löfte uppfyllas dagligen på of.

Desse wälmenta råden torde läfaren fjelf pröfwa hwad enlighet de hafwa med fjelfwa bibelordets mening; och fast ordalydelserna ej lifna hwarandra, så pröfwa ändå, och döim sedan rätt efter bibelordets meningar och den Heliga Andas upplysning, så torde du finna i båda delarne en lifa lärdom. E. A. D.

Våt intet af att tukta pilten; ty om du slår honom med ris, så behöfwer man icke dräpa honom. Du slår honom med ris; men du friar hans själ ifrån helwete. Såsom man wän ett barn, så låter det icke af då det gammalt warder. Ordspr. 22 och 23 Capitel.

Bön.

Herre Gud, alltings Skapare! bewara oss för den medfödda naturens bedragande och låckande kärlek till all slags synd, men förnämligast för den orätta kärleken till våra barn, så att wi icke låta dem obehindrade uppväxa i synden, som är den största skadan på det uppväxande släktet både för tiden och ewigheten; och gif oss din Heliga Anda och nåd till att döda vår egen wilja, samt göra och lefwa efter din wilja och dig till behag, genom din Son, vår Herre och Frälsare. Amen.

---

fla
per
äm
na
gon
ble
Ja
jag
fin
na.
den
för
wu
fel,
lar
och
säl
i e
ber
och
har
het
nar
La
pa

Menniskans själ, hwad den är.

För några dagar sedan war jag i sällskap med flera till temmelig ålder komna personer. Der talades om några andeliga ämnen, deribland en af dem framställde denna fråga: Hwad är människans själ för någonting, och hwad egenskaper har den? Der blef tyst en liten stund. Ingen swarade. Jag blef helt förwånad af tystnaden; ty jag trodde aldrig så stort oförstånd kunde finnas hos så till ålder komna döpta Christna. Jag tog då till ordet och swarade på den framställda frågan så rätt och godt jag förstod, och sade: Själen består uti tio hufwuddelar, fem utwärtas, som äro: syn, hörsel, lukt, smak och känsel; de inwärtas delarne äro: minne, sinne, tankar, förstånd och wilja. Då frågades widare: Är det säkert att dessa egenskaper lefwa och äro till i ewigheten? Swar: Ja. Hwaraf kan det bewisas? Af Jesu egna ord i Luc. 16: 23 och följande, om den rika mannen: Sedan hans kropp redan war död och begrafsven, heter det: Som han nu i helwetet och i pinnan war, lyfte han sina ögon upp, och såg Lazarum i Abrahams sköt. Han kunde ropa och tala; ty han sade: Fader Abraham.

Han hade känseln, som är i alla lemmar, och kände pinan af lågan han låg uti, och hade kunnat smaka wattenets swalka. Han hade hörsel, derföre kunde han swara Abraham och bedja honom sända bud till sina bröder; således hade han tankar och minne af sina bröder, som ännu lefde på jorden, ändå han war i helwetet och ewigheten.

Detta är wäl obegripligt för oss här i lifwet, men allsintet swårt att tro; ty wi erfare tydliga bewis hos oss sjelfwa, då wi sofwa och drömma, att själen kan lefwa utan kropp; ty då kroppen ligger uti sängen, kan själen wara werksam med alla sina egenskaper flera mil derifrån och tycka sig hafwa kroppen med sig. Deraf kan man lätt öfwerthyga sig om sanningen och möjligheten af helwetets grymma och rysliga plågor, som Guds ord omtalar, då man ej tål eller uthärdar en liten gnista naturlig eld blott röra wid sig på kroppen här på jorden, och måste ändå i helwetet, med samma känsla som wi hafwe här i lifwet, ligga uti låganom i all ewighet, och aldrig dö eller brinna upp.

Detta bör ju billigt affkräcka oss ifrån all synd; ty det är blott wi sjelfwa, som med våra synder föra oss i det plågorum-

met,
derti
wär
Gud
och
för
huru
härl
och
wi f
jus,
som
terno
ner,
lar,
läran
kanta
och
sjung
melf
glädj
pris.

i of
heten
och
lighe
föref

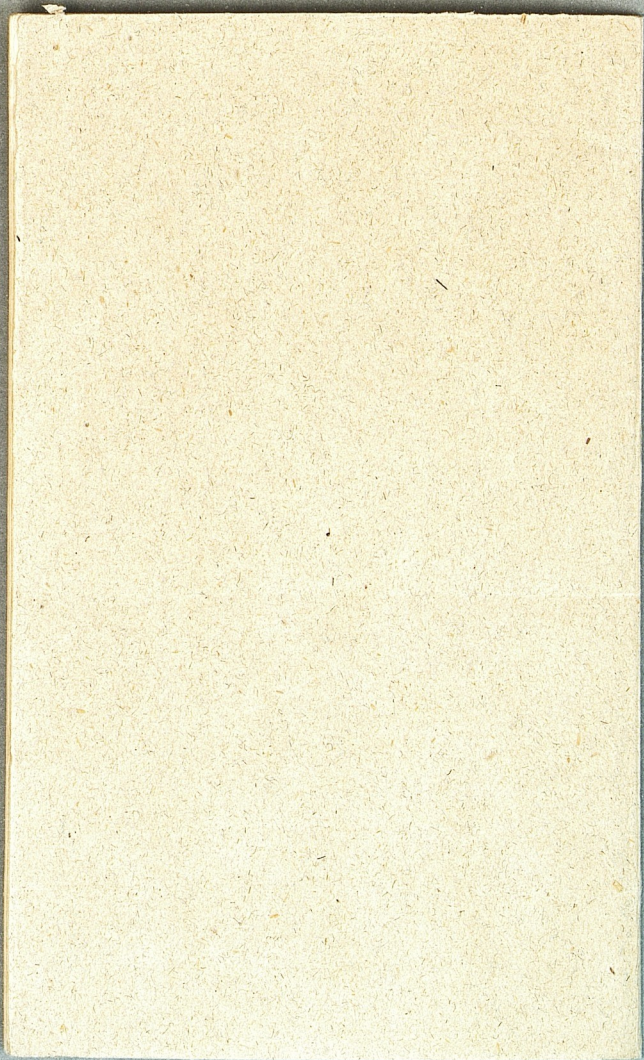
met, alldeles utan något tvång eller nöd dertill, utan helt och hållet frivilligt, genom vår fria viljas missbruk, och alldeles emot Guds vilja; ty han ber oss sky det onda, och bjuder och önskar oss allt godt, af nåd, för Christi skull och för intet. Men ack! huru härligt deremot är det, att komma till härlighetens himmel och der kunna höra, se och tala, känna, lukta och smaka; der få vi se och skåda Gud och vår Frälsare Jesus, ansigte emot ansigte, och se honom såsom han är, smaka de himmelska nåderätterna, och tala med honom samt våra vänner, föräldrar, makar och barn, och alla änglar, profeter och helgon, ja, alla trogna lärare: Luther, Arndt och många här bekanta; alla emottaga oss med fröjd, kärlek och vänskap, och vi få med dem höra och sjunga de ljusligaste glädjesånger med himmelsk musik, oss till en obegriplig fröjd och glädje, Gud och hela himmelen till lof och pris.

Sådana löften böra ju billigt ingjuta i oss en hjertlig längtan till denna härligheten, och deraf en kärlig lydning emot Gud och hans bjudning, att antaga denna härligheten i den ordning han i sitt heliga ord föreskrifver.

Desse enkla swar och påminnelser emottogs med nöjsaktigt bifall utan vidare motfägelser och twifwel. Derföre, att jag fann denna okunnigheten, har jag på papper tecknat denna berättelsen, för att lära flera okunniga, om de finnas och träffas.

emot=
e mot=
g fann
er tecl=
flera

ad
m
gilv
i ho
of au
a. Qui
mag
enro
i. von
ad
royo
g. ancl
i. qe
p. ancl
f. ancl
ojob
i. ancl
©
i. ancl
u. ho
adnd
i. ancl

www.books2ebooks.eu